

ПРОТОКОЛ*

от проведена на 15 май 2019 г.

ЕДНОДНЕВНА РАБОТНА СРЕЩА

**за набиране на идеи относно ролята на Национална селска мрежа и работата на
Звеното за управление**

Еднодневната работна среща се състоя на 15 май 2019 г., в зала Бристол, хотел Бест Уестърн Плюс Бристол, гр. София.

В работната среща участие взеха експерти на ЗУ на НСМ, представители на ДФЗ, МЗХГ, ФНСЗ, ИАИ, БАКЕП, МИГ, НМИГ, НАЗ и членове на НСМ.

Ключов експерт в ЗУ на НСМ откри работната среща и запозна присъстващите с целите и програмата на срещата, като отбеляза, че основната цел на работната среща е свързана с набиране на идеи относно ролята на НСМ и работата на ЗУ.

Беше обърнато внимание на богатия опит и експертния потенциал на присъстващите, което ще допринесе на ползотворна дискусия за набиране на идеи относно ролята на НСМ и работата на ЗУ. Целта на настоящата среща, втора в първата проектна година на Звеното за управление, е да се наберат идеи за самата работа на Звеното за управление на Национална селска мрежа, под обхвата, който ЗУ има като рамка в договора, сключен с Министерството на земеделието, храните и горите. Основната цел от работата на ЗУ е да има най-голяма ефективност за всички членове, бенефициенти, както и съвместно с администрацията да допринесе за подобряване на всички процеси, които са свързани с политиката за развитие на селските райони.

Присъстващите бяха запознати с целите, приоритетите и дейностите от работата на ЗУ на НСМ към ПРСР 2014-2020, включени в презентацията.

Дейностите, които са заложили в рамките на четиригодишния период, са съгласно техническата спецификация на МЗХГ. Експертният състав на ЗУ се състои от ключови и неключови експерти, както и регионално представителство в 28 административни области. В сайта на НСМ има пълна информация за екипа, както и контакти с 28 регионални координатори.

Звеното има ангажимент предварително да планира, подготвя, тематично да структурира и организира всички дейности в тясна координация и комуникация с УО.

Структурата на НСМ, взаимовръзките между ЗУ и УО са зададени в Програмата за развитие на селските райони. Важно е да се отбележи, че самото структуриране, кой с

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски земеделски фонд за
развитие на селските райони

НАЦИОНАЛНА СЕЛСКА МРЕЖА
ЗВЕНО ЗА УПРАВЛЕНИЕ
БЪЛГАРИЯ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

кого и как комуникира и кой кого представлява, както и в какво качество, е зададено в Програмата.

Мрежовият подход стартира в началото с инициативи, свързани с ЛИДЕР през 1991 г. на европейско ниво, съответно ЛИДЕР се развива във времето, достигайки до Стратегии за Водено от общностите местно развитие (ВОМР). Към настоящия момент, мрежата е фокусирана в политиката за развитие на селските райони. В настоящия програмен период новост е включването на мрежите, свързани с Европейското партньорство за иновации в областта на земеделието, храните и горите в работата на Европейската мрежа за развитие на селските райони и на националните мрежи.

След 2020 г. бъдещите Национални селски мрежи и, съответно, Европейската мрежа за развитие на селските райони ще се казват мрежи за ОСП и ще трябва да обхващат и покриват политиката не само в сектора, свързан с развитието на селските райони, но и съответно политиките, свързани със стълб 1 на ОСП, което крие много други предизвикателства.

Всяка страна членка създава Национална селска мрежа, за да обедини всички организации и административни органи, които работят в областта на политиките за развитие на селските райони. Това е основната роля на всяка една Национална селска мрежа. Целите на всяка НСМ са свързани с това, да се повиши участието на всички заинтересовани страни, да работят в мрежата и да си сътрудничат помежду си, да има по-високо качество на самата политика и нейното програмиране при прилагането от държавите членки на централно ниво, както е в България или на регионално ниво, както е в други страни членки. Целта е да бъде информирана широката общественост за самата политика, за възможностите за подпомагане, да се получава обратна връзка, съответно от бенефициентите и ангажираните в тази политика, за нейната ефективност или предложенията за нейното подобряване в хода на прилагането на даден програмен период.

В настоящия програмен период нов ангажимент на Националните селски мрежи е да подкрепят и подпомагат прилагането на подхода на ЕПИ-АГРИ в своите национални или регионални програми за развитие на селските райони. Целта на ЗУ е в края на четиригодишния програмен период, да успее да създаде условия за мобилизиране на всички заинтересовани, така че НСМ да е разпозната като инструмент, който действително движи тези политики отдолу нагоре. Много амбициозна цел, и като идея на европейско ниво, и като идея, която трябва да се разработи, да се рестартира на национално ниво, тъй като е имало Звено за управление и е била изградена Национална селска мрежа назад във времето.

ЗУ има ангажимент да осигури сформирването и провеждането на заседания, не само технически, но и в експертен план, на тематични работни групи (ТРГ). ТРГ са начин за мобилизиране на заинтересовани страни, които да работят по конкретен проблем или тема. В предходния програмен период ТРГ са дискутирали темата за малките семейни

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски земеделски фонд за
развитие на селските райони

НАЦИОНАЛНА СЕЛСКА МРЕЖА
ЗВЕНО ЗА УПРАВЛЕНИЕ
БЪЛГАРИЯ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

стопанства, с предоставянето на дефиниция на „дребномащабна инфраструктура“ за нуждите на общинските мерки и други теми.

В настоящия програмен период предстои да бъдат сформирани ТРГ и съответно да бъдат подбрани темите, като съответно темите могат да бъдат предложени от различни страни, но се координират и финално определят от МЗХГ.

Координатор и администратор на дейностите на НСМ е УО в рамките на МЗХГ. Членовете на НСМ могат да бъдат физически и юридически лица, административни структури, граждански организации, мрежи, общини, МИГ и др. Философията и политиката на МЗХГ, от самото създаване на Националната селска мрежа, е тя да бъде широко отворена към всички, като непрекъснато да увеличава своя капацитет и да мобилизира, колкото се може повече заинтересовани лица, които да допринасят за по-добрата политика на Програмата за развитие на селските райони.

По отношение на членовете на НСМ, както беше посочено, е широко отворена за всички. Членове на мрежата могат да бъдат физически и юридически лица, всяка институция, административна структура, граждански организации, мрежи, общини, МИГ и др. лица, които са заинтересовани от участие в развитието на селските райони. Членството се заявява писмено, чрез попълване на заявка за членство. За подадените заявки за членство не е предвидена процедура за одобрение, не са предвидени критерии за селекция и всеки, който подаде заявка ще бъде одобрен. Също така, не се заплаща членство, не се заплаща участие на членовете в различни мероприятия и дейности, които се финансират от самото ЗУ, като тематични работни групи, заседания, срещи, семинари и други такива събития, които ще бъдат организирани от ЗУ.

Другите страни-членки имат различни практики по отношение на структурирането на националните селски мрежи, като при някои от тях са различни и критериите за избор на членове.

Доколко самата мрежа трябва да работи, за да стигне до очакванията и нуждите на различните заинтересовани страни - консултантски организации, фирми, фермерския сектор, синдикати, МИГ, наука, ДФЗ, МЗХГ. Активността на администрацията е особено важна за успешната работа на Национална селска мрежа. Консултантските организации и оперативните групи в рамките на ЕИР - АГРИ са определена категория заинтересовани страни в Национална селска мрежа. Членовете в Споразумението за партньорство са широк кръг административно представени структури, които също могат да са членове на Национална селска мрежа и съответно научно-изследователската общност в сектора на земеделието, храните и горите.

След подробното презентирание на целите, приоритетите, структурата и дейностите от работата на ЗУ на НСМ, присъстващите бяха информирани, че към момента на сайта на НСМ е качена кратка информация за програмните периоди, за настоящата ПРСР, за предходната програма. Предвижда се да се качат и годишните доклади за изпълнението на ПРСР. Важно е в рамките на дискусията да бъде обсъдено с

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски земеделски фонд за
развитие на селските райони

НАЦИОНАЛНА СЕЛСКА МРЕЖА
ЗВЕНО ЗА УПРАВЛЕНИЕ
БЪЛГАРИЯ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

присъстващите каква друга информация би била полезна според присъстващите за бенефициентите, която мрежата може да предоставя, комуникирайки си с МЗХГ и с ДФЗ.

По време на първата част на проведените дискусии бяха отправени следните коментари, бележки и предложения:

- ще е изключително полезно да има по-голяма публичност относно изпълнението на програмата. По-важно за бенефициентите и за всички присъстващи е да се повиши информацията по изпълнението на проектите, за да се постигне по-голяма прозрачност, намаляване на лошите практики, увеличаване ефективността на Програмата. Колкото повече информация има, прозрачността ще е много по-голяма.
- да има над договаряне по ПРСР, защото към настоящия момент, почти в края на програмния период, по всички програми започва над договаряне, защото е предложено на КН и се знае, че минимум 10% от проектите, дори по най-добрите програми, не се изпълняват. По този начин средствата ще могат да бъдат усвоени напълно.
- беше направено предложение в новата ПРСР, от една страна да се намалят максималната инвестиционна стойност на проектите, и от друга страна да се намалят и субсидиите на проектите. Да се определят много по-ниски максимални инвестиционни стойности на проектите по различните мерки, основно по инвестиционните, включително по общинските (на големия да се даде възможност да прави по-големи проекти, но с много по-малко субсидия, на средния - средни по размер проекти със средна по размер субсидия, а на малкия - да прави малки проекти, но с най-голяма субсидия).
- да се анализира и обсъди колко мерки да се прилагат за България през новия програмен период, тъй като е факт, че голяма част от мерките не са отваряни, а е средата на 2019 година, което показва, че те са абсолютно ненужни.
- беше повдигнат въпросът за представителността на администрацията (ДФЗ и МЗХГ) на провежданите срещи, като се отбеляза, че ако Управляващият орган не бъде представен на много високо ниво в заседанията на Национална селска мрежа, няма как тези срещи да бъдат резултатни.
- на срещата беше обсъдена липсата на предвидимост, като например, цяла една година няма отваряне на нито една мярка, а следваща година да отварят много мерки. По този начин УО казва, че си е свършил работата, а ДФЗ е затрупан догоре с работа и не си спазва сроковете за обработка.
- беше обсъдено, че към настоящия момент МИГ не могат да работят, защото нямат постъпили още авансови плащания, тъй като техните процедури все още чакат одобрение от ДФЗ.

- По отношение на настоящия програмен период е необходимо да се направи анализ на всяка мярка и подмярка, какво е постигнато и съответно какъв резултат ще се търси след 2020 г.. Може да се предложи тема за ТРГ, където да се дискутира и да се направи анализ за оценка на прилаганите към момента критерии по различните мерки и подмерки и до колко са постигнали очакванията.

В рамките на проведената интерактивна сесия на тема „Действия за повишаване на комуникацията със заинтересованите страни“ присъстващите се обединиха около следното:

- информирани за актуални теми, за събития, взети решения
- ДФЗ да провежда обучения на бенефициенти.
- обсъждане на SWAT анализа с широк кръг заинтересовани страни, организирано от ЗУ.
- много е важно да се засили работата на Тематичните работни групи по въпросите, които хората ги интересуват и когато техните мнения имат отражение в политиките напред, хората да чувстват реалния ефект от работата на НСМ.
- при всички обсъждания, срещи и ТРГ е важно да има представители на високи позиции от страна на ДФЗ и МЗХГ.
- да има чуваемост на поставените въпроси, иначе не е комуникация ако някой говори, друг се прави, че го чува, но впоследствие решения на поставените въпроси няма.
- ефективна ще бъде комуникацията, когато са предприети някакви мерки и има резултат.

По отношение на втората част от дискусиата за ангажирането на заинтересованите страни и какви са действията за осъществяване на сътрудничество, присъстващите споделиха какъв би бил техният личен принос:

- синдикатът може да бъде полезен по темата заетост и работна сила и са заинтересовани от теми за обучения и квалификация на работната сила, теми, които не се обхващат от Програмата за развитие на селските райони и постъпи предложение наемният работник също да е лице в това земеделско стопанство.
- беше споделено мнение, че е много важно да има по-тясна връзка с университетите и постъпи предложение да се информира Селскостопанската академия за ролята и функцията на Национална селска мрежа.
- Беше отбелязано, че е важно да се сформират конкретни тематични групи и да се търсят заинтересованите лица. Когато се поставят темите и хората чувстват, че това ги касае, тогава могат да се присъединят. Много е важно да се срещнат всички партньори, които имат отношение по поставения въпрос.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски земеделски фонд за
развитие на селските райони

НАЦИОНАЛНА СЕЛСКА МРЕЖА
ЗВЕНО ЗА УПРАВЛЕНИЕ
БЪЛГАРИЯ

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- Също така, е необходимо всички теми и предложения да се аргументират, за да бъдат взети предвид и отразени след това в нормативните документи.

**Настоящият протокол е изготвен на база съгласуван с участниците в събитието стенографски протокол.*